

Fundusze strukturalne na rzecz edukacji – aktualne informacje

Maria Idzkowska

Fundusze strukturalne to zagadnienie budzące duże zainteresowanie społeczne, także wśród kadry oświatowej. Wiąże się ono z zakończeniem pierwszego etapu programowania dofinansowania na lata 2004-2006 i rozpoczęciem drugiego, zaplanowanego na lata 2007-2013. W celu uruchomienia tych środków zarówno w Polsce, jak i w Unii Europejskiej już drugi rok trwają intensywne prace. Polegały one dotąd na przygotowaniu odpowiednich dokumentów, które opisują główne cele i kierunki dla tych działań. Bazowy dokument stanowią **Strategiczne Wytyczne Wspólnoty dla Spójności na lata 2007-2013**, przygotowane przez Komisję Europejską. Na tej podstawie polska strona opracowała **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**, opisujące główne obszary wsparcia, cele i priorytety możliwe do sfinansowania w Polsce przy wykorzystaniu unijnych pieniędzy. Celem głównym jest wielopłaszczyznowy rozwój naszego kraju, a przede wszystkim stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia i poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej, który powinien być osiągnięty za pomocą następujących programów operacyjnych o charakterze ogólnokrajowym:

- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

- Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej.

Wymienić również należy dwa typy programów, które będą przeprowadzane na poziomie regionalnym:

- Regionalny Program Operacyjny dla 16 województw, a także na poziomie międzynarodowym:
- Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Z uwagi na charakter zainteresowań środowiska oświatowego, skoncentruję się na możliwościach dofinansowania edukacji, której dynamiczny rozwój stanowi jeden z ważniejszych celów polityki Unii Europejskiej. W związku z tym na lata 2007-2013 uruchomione zostaną środki finansowe w kwocie ponad 70 miliardów €, przeznaczone na wzmocnienie tego systemu, co jest pięciokrotnie większą sumą niż w poprzednim okresie programowania.

Wsparcie dla edukacji zostało zagwarantowane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki, w Priorytetach III – Wysoka jakość systemu oświaty i IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, co stanowi 22,41% wszystkich przewidzianych środków. Wspomniany program

wychodzi naprzeciw oczekiwaniom, które stawia przed Polską Unia Europejska. Wyraża to w celach odnowionej Strategii Lizbońskiej, do której należą m.in.:

- stworzenie w Europie bardziej atrakcyjnych miejsc do lokowania inwestycji i podejmowania pracy,
- rozwijanie wiedzy i innowacji,
- tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, program ten będzie koncentrował swoje wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli, wdrażaniem zasady dobrego rządzenia oraz promocją zdrowia i zasobów pracy. Wdrażanie tego programu będzie polegało na realizacji XI Priorytetów na poziomie centralnym i regionalnym. W ramach komponentu centralnego tego programu środki będą przeznaczone na wzmocnienie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast na poziomie regionalnym – dla osób i grup społecznych.

W Priorytecie III planowane są następujące działania:

- 3.1 Wysoka jakość kształcenia w systemie oświaty

- 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych
- 3.3 Opracowanie i wdrożenie krajowego systemu kwalifikacji
- 3.4 Rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego
- 3.5 Efektywny system kształcenia i doskonalenia kadr oświaty
- 3.6 Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój kompetencji kluczowych.

Działania te koncentrują się na:

- podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty, zakładając wprowadzenie rozwiązań systemowych w zakresie monitoringu i ewaluacji,
- prowadzeniu badań edukacyjnych oraz ich powiązaniu z polityką edukacyjną,
- zwiększeniu efektywności nadzoru pedagogicznego przez kuratorów oświaty (na co przeznaczono kwotę 100 milionów €).

Priorytet IX, dotyczący wykształcenia i kompetencji w regionach,

ma na celu zwiększenie dostępności kształcenia oraz podniesienie poziomu wykształcenia regionalnych zasobów ludzkich. Planowane są następujące działania na tym obszarze:

- 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych
- 9.2 Budowa oferty i podnoszenie jakości kształcenia zawodowego
- 9.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego
- 9.4 Wysoko kwalifikowane kadry systemu oświaty.

W ramach powyższego Priorytetu zaplanowano działania służące zmniejszaniu nierówności w jakości edukacji na terenach miejskich i wiejskich, zmniejszeniu dysproporcji w upowszechnianiu kształcenia ustawicznego i edukacji przedszkolnej. Istotnym elementem jest również wsparcie na rzecz przeciwdziałania marginalizacji obszarów wiejskich. W przypadku obu Priorytetów stosowane będą dwie procedury wyboru projektów: konkursowa oraz zatwierdzania projektów systemowych. Są one skierowane m.in.

do następujących grup beneficjentów: szkół, placówek oświatowych, administracji oświatowej, poradni psychologiczno-pedagogicznych, uczniów, nauczycieli, kuratorów oświaty, instytucji oświatowych, doradców metodycznych i zawodowych.

Obecnie trwają intensywne prace nad przygotowaniem szczegółowych procedur i wytycznych, niezbędnych do rozpoczęcia procesu wdrażania funduszy strukturalnych w 2007 r. Przygotowywany jest zwłaszcza Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL i Podręcznik Procesów PO KL, zawierający niezbędne informacje i wytyczne dla instytucji zaangażowanych w proces absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szczegółowe informacje na temat funduszy unijnych przyznanych Polsce na lata 2007-2013 wraz z projektami dokumentów programowych znajdują się na stronie www.fundusze-strukturalne.gov.pl/nss. ■

Autorka jest wizytatorem Kuratorium Oświaty w Warszawie

Mazowieckie GWIAZDY COMENIUSA

...czyli historia sukcesu polskich szkół, uczniów, nauczycieli i studentów realizujących projekty w programie Socrates Comenius

Wydawnictwo Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji,
Agencja Narodowa Programu Socrates Comenius, Warszawa 2007
Publikacja bezpłatna, dostępna w FRSE

Gratulujemy dotychczasowym Gwiazdom, a innych zachęcamy do podjęcia trudu dołączenia do nowych konstelacji. Oby wkład Mazowsza w te gwiazdozbiory był coraz bardziej znaczący!

Tytuł projektu	Mazowiecki beneficjent	Kraje uczestniczące w projekcie (poza Polską)
<i>Nauczyciel jako osoba umożliwiająca uczniom uczenie się poprzez działanie</i>	Publiczne Gimnazjum nr 10 ul. Długojowska 6, 26-600 Radom	Austria, Grecja
<i>Poznajmy nasze korzenie, świętując razem przy europejskim stole</i>	Zespół Szkół w Halinowie – Gimnazjum ul. Okuniewska 115, 05-074 Halinów www.gimhal.webpark.pl , gimhal@wp.pl	Czechy, Francja, Litwa
<i>Edukacyjna rola komiksu</i>	Gimnazjum nr 36 im. K. Kieślowskiego ul. Polna 7, 00-625 Warszawa gim36@ids.pl	Hiszpania, Portugalia, Włochy
<i>Woda i jej znaczenie w środowisku</i>	Gimnazjum nr 142 im. R. Schumana ul. Olgierda 35/41, 03-536 Warszawa pg2tarrgaw@poczta.onet.pl	Francja
<i>eee – european ways in e-teaching and e-learning Europejskie metody nauczania i uczenia się z wykorzystaniem technologii komputerowych</i>	Zespół Szkół nr 24 im. prof. S. Bryły, ul. Ks. Janusza, Warszawa	Austria – koordynator, Finlandia, Bulgaria